๑๑๘

ด่วนที่สุด
ที่ นศ ๐๐๒๓.๕/ว ๑๖๑๗

(ลงเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตเท่านั้น)

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง นายกเทศมนตรีเมืองปากพนังและนายกเทศมนตรีเมืองปากพูน

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๗๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๑๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๗๒๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า ระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีดังกล่าว ได้ใช้ปฏิบัติมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติมาระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับนโยบายการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินภาครัฐ และสนับสนุนการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป และให้ยกเลิกระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ รายละเอียดตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ส่งมาพร้อมนี้ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ทาง http://www.nakhonlocal.go.th/

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินิจ บุญเลิศ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานการเงินบัญชีและการตรวจสอบ
โทร. ๐-๗๕๓๕-๖๑๔๔ ต่อ ๑๘

หนังสือรับจากอินเทอร์เน็ต

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 011213
วันที่ 23 มี.ค. 2558 เวลา....

ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๗๒๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

เลขที่รับ 7089/632
วันที่ 24 มี.ค. 2558
เวลา 26 มีนาคม

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๗๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๗/ว ๘๑๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีดังกล่าวข้างต้นได้ใช้ปฏิบัติมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติมาระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับนโยบายการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินภาครัฐ และสนับสนุนการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป และให้ยกเลิกระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. และ ๒. รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dla.go.th ทั้งนี้ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดศึกษาวิธีปฏิบัติดังกล่าวเพื่อให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และติดตามดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ถูกต้อง เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๐๙
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๙๒๕

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้การบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า "ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติและยกเว้นการปฏิบัติตามความในประกาศนี้

ข้อ ๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๖ บรรดาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินต่างๆ ให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๑
นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้อ ๗ คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในประกาศนี้ มีความหมายโดยเฉพาะดังนี้

"สินทรัพย์" หมายความว่า ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต และคาดว่าจะทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

"สินทรัพย์หมุนเวียน" หมายความว่า สินทรัพย์ที่หน่วยงานคาดว่าจะรับรู้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น หรือสินทรัพย์ที่นำมาใช้ในการดำเนินงานภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานปกติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือคาดว่าจะรับรู้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นภายในหนึ่งปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้ง เงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากกองทุน

"สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน" หมายความว่า สินทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตามคำนิยามของสินทรัพย์หมุนเวียน

"หนี้สิน" หมายความว่า ภาระผูกพันในปัจจุบันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีตและการชำระภาระผูกพันนั้นจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

"หนี้สินหมุนเวียน" หมายความว่า ภาระผูกพันที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าจะชำระหนี้สินภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานปกติของหน่วยงาน หรือหนี้สินถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

"หนี้สินไม่หมุนเวียน" หมายความว่า หนี้สินที่ไม่เข้าลักษณะตามคำนิยามของหนี้สินหมุนเวียน

"เงินสะสม" หมายความว่า เงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายได้ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีและหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และให้หมายความรวมถึงเงินรายได้อื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณ รวมทั้งเงินสะสมปีก่อน ๆ ด้วย

"เงินทุนสำรองเงินสะสม" หมายความว่า เงินเหลือจ่ายจากเงินรายได้ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีและหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณจำนวนร้อยละยี่สิบห้า

"รายได้" หมายความว่า การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปของกระแสเข้าหรือการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน จะทำให้เงินสะสมเพิ่มขึ้น

"ค่าใช้จ่าย" หมายความว่า การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปของกระแสออก หรือการลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน จะทำให้เงินสะสมลดลง

ข้อ ๘ การรับรู้สินทรัพย์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้น และมูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยให้แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

(๑) เงินสดและเงินฝากธนาคาร ได้แก่ เงินสดในมือ เช็ค ตั๋วแลกเงิน และธนาณัติ ให้บันทึกรับรู้เงินสดและเงินฝากธนาคารในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ โดยเปิดเผยรายละเอียดเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๒) เงินฝากกองทุน ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งฝากเงินทุนส่งเสริมกิจการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลและหรือเงินฝากกองทุนต่าง ๆ ที่ส่งสมทบตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ กำหนด

(๓) เงินประกัน ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเพื่อเป็นหลักประกันความเสียหายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ลูกหนี้เงินยืม ได้แก่ ลูกหนี้ที่เกิดจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้ในกรณีนี้ตามจำนวนที่ยืม

(๕) รายได้จากรัฐบาลค้างรับ ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับจากรัฐบาลแต่ยังไม่ได้รับเงิน เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกรับรู้รายได้จากรัฐบาลค้างรับตามจำนวนเงินที่ยังไม่ได้รับ

(๖) ลูกหนี้ค่าภาษี ได้แก่ ยอดรวมของลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ และลูกหนี้ภาษีป้าย เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้เปิดเผยรายละเอียดลูกหนี้ค่าภาษีแต่ละประเภทไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๗) ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ประเภทภาษีโรงเรือนและที่ดิน ที่ยังเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

(๘) ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ประเภทภาษีบำรุงท้องที่ ที่ยังเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับหลังหักเงินที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้หัก

(๙) ลูกหนี้ภาษีป้าย ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ประเภทภาษีป้าย ที่ยังเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้ภาษีป้าย ตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

(๑๐) ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บโดยมีระยะเวลาการชำระเงินที่แน่นอน ค่าเช่าทรัพย์สินจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น หรือรายได้อื่นที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระที่แน่นอน ซึ่งเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เช่น ค่าน้ำประปา ค่าเช่าอาคาร เป็นต้น เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ ตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับหลังหักเงินที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้หัก โดยเปิดเผยรายละเอียดลูกหนี้รายได้อื่น ๆ ไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๑๑) ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ ลูกหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเงินตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนตามมูลค่าตามสัญญาที่ได้กู้ยืมเงินไว้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๒) ลูกหนี้อื่น ๆ ได้แก่ ลูกหนี้ที่ไม่ได้เกิดจากรายได้จากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บันทึกรับรู้ลูกหนี้อื่น ๆ เมื่อสามารถระบุผู้รับผิดชอบได้ โดยเปิดเผยรายละเอียดลูกหนี้อื่น ๆ ไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๑๓) ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้ยืมเงินสะสมไปใช้จ่ายในกิจการงบเฉพาะการหรือยืมเงินสะสมทดรองจ่ายตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนด ไม่รวมเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

(๑๔) ลูกหนี้เงินสะสม ได้แก่ บัญชีที่ใช้บันทึกสำหรับการนำเงินสะสมทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีที่ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ โดยบันทึกคู่กับบัญชีเจ้าหนี้เงินสะสม และให้กลับรายการบัญชีเมื่อได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

(๑๕) เงินจ่ายล่วงหน้า ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายล่วงหน้าให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ตามที่กฎหมายกำหนดและเงื่อนไขในสัญญา ก่อนที่คู่สัญญาจะเริ่มปฏิบัติงานจริงตามสัญญา

ข้อ ๙ การรับรู้หนี้สิน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อจะนำทรัพยากรออกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อชำระภาระผูกพัน และเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

(๑) รายจ่ายค้างจ่าย ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้กันเงินจากผู้มีอำนาจไว้จ่ายในปีงบประมาณถัดไป โดยเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๒) ฎีกาค้างจ่าย ได้แก่ จำนวนเงินที่วางฎีกาเบิกเงินภายในวันที่สามสิบกันยายนแล้ว แต่ไม่สามารถอนุมัติและเบิกจ่ายเงินได้ทันภายในวันสิ้นปีงบประมาณและจะต้องอนุมัติและเบิกจ่ายเงินภายในวันทำการสุดท้ายของเดือนตุลาคมของทุกปี โดยเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๓) รายจ่ายผัดส่งใบสำคัญ ได้แก่ จำนวนเงินที่ให้ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานซึ่งยังไม่ได้ส่งใช้ภายในปีงบประมาณ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกรับรู้รายจ่ายผัดส่งใบสำคัญตามมูลค่าเท่ากับยอดลูกหนี้เงินยืมที่ยังไม่ได้ส่งใช้

(๔) เงินรับฝาก ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับโดยมีวัตถุประสงค์ให้ใช้จ่ายในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะหรือรับไว้เพื่อจ่ายตามเงื่อนไขหรือคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิ โดยเปิดเผยประเภทของเงินที่รับฝากไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๕) เจ้าหนี้เงินกู้ ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับจากแหล่งเงินกู้ โดยเปิดเผยชื่อเจ้าหนี้ โครงการที่ขอกู้ จำนวนเงินที่ขอกู้ ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๖) เจ้าหนี้เงินสะสม ได้แก่ บัญชีที่ใช้บันทึกสำหรับการนำเงินสะสมทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีที่ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ โดยบันทึกคู่กับบัญชีลูกหนี้เงินสะสม และให้กลับรายการบัญชีเมื่อได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

ข้อ ๑๐ การรับรู้เงินสะสม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้เงินสะสมได้ตามกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผลต่างระหว่างรายรับสูงกว่ารายจ่าย ให้ตกเป็นเงินสะสม ณ วันสิ้นปีงบประมาณ โดยรับรู้เป็นเงินสะสมร้อยละเจ็ดสิบห้า และทุนสำรองเงินสะสมร้อยละยี่สิบห้า

(๒) เงินรายจ่ายของปีงบประมาณที่ผ่านมาและรับคืนในปีงบประมาณปัจจุบัน ให้ตกเป็นเงินสะสม ณ วันที่รับเงินนั้น

(๓) การจ่ายขาดเงินสะสมให้ลดยอดเงินสะสม ณ วันที่จ่ายเงิน

(๔) รายจ่ายที่ได้ตั้งค้างจ่ายไว้และไม่ประสงค์จะเบิกจ่ายต่อไป ให้ตกเป็นเงินสะสม ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

(๕) การจำหน่ายหนี้สูญหรือการลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ ให้ลดยอดเงินสะสม ณ วันที่ได้รับอนุมัติให้จำหน่ายหนี้สูญหรือลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ

ข้อ ๑๑ การรับรู้รายได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้รายได้เมื่อมีการรับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจตลอดรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งเกิดจากการดำเนินกิจการตามปกติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นจะเกี่ยวเนื่องกับการเพิ่มขึ้นในส่วนของสินทรัพย์ หรือการลดลงในส่วนของหนี้สินซึ่งมีผลทำให้สินทรัพย์สุทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เว้นแต่เงินกู้ยืมไม่ถือเป็นรายได้เนื่องจากทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากันจึงไม่มีผลกระทบต่อสินทรัพย์สุทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) รายได้ประเภทภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และรายรับประเภทอื่นที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระเงินแน่นอน ให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(๒) รายได้ประเภทอื่นนอกจากรายได้ตามข้อ (๑) ให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์เงินสด

(๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยระบุวัตถุประสงค์ ระหว่างปีงบประมาณให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์เงินสด และเมื่อสิ้นปีงบประมาณหากยังไม่ได้รับเงินให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(๔) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยระบุวัตถุประสงค์ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินอุดหนุนไปดำเนินการเอง โดยที่รัฐบาลให้ก่อหนี้ผูกพันมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณและจัดสรรให้เป็นปี ๆ ให้บันทึกเป็นรายได้สำหรับเงินที่จะได้รับจัดสรรในปีที่ได้รับจัดสรรนั้น

ข้อ ๑๒ การรับรู้รายจ่าย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้รายจ่ายเมื่อมีการจ่ายเงิน และหรือได้รับอนุมัติให้กันเงินในรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน ดังนี้

(๑) บันทึกเป็นรายจ่ายเมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเป็นรายจ่ายที่เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ หรือเงินอุดหนุนโดยระบุวัตถุประสงค์

(๒) บันทึกเป็นรายจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติให้กันเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือเงินอุดหนุนโดยระบุวัตถุประสงค์ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

(๓) การจ่ายขาดเงินสะสม และเงินทุนสำรองเงินสะสม ให้แสดงยอดรายจ่ายในรายงานการเงิน

หมวด ๒
การลงบัญชีรายรับ
ส่วนที่ ๑
การบันทึกบัญชีรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

ข้อ ๑๓ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ให้นำยอดประมาณการรายรับทุกประเภทของงบประมาณรายจ่ายประจำปีบันทึกในทะเบียนเงินรายรับเป็นยอดประมาณการและเมื่อมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้บันทึกยอดประมาณการรายรับในทะเบียนเงินรายรับเป็นยอดประมาณการเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๑๔ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ให้นำรายละเอียดผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.๕) มาจัดทำรายละเอียดผู้ชำระภาษี (แบบ กค.๑) และจัดทำรายละเอียดผู้ชำระรายได้อื่น ๆ (แบบ กค.๓) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บโดยมีระยะเวลาการชำระเงินที่แน่นอน ค่าเช่าทรัพย์สินจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น หรือรายได้อื่นที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระที่แน่นอน

เมื่อได้รับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และรายได้อื่น ๆ ในแต่ละวัน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ				
เดบิต	เงินรายรับ		XXX	
	เครดิต	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน		XXX
		ภาษีบำรุงท้องที่(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))		XXX
		ภาษีป้าย		XXX
		รายได้ตามประเภทที่จัดเก็บ		XXX
สมุดเงินสดรับ				
เดบิต	เงินฝากธนาคาร		XXX	
	เครดิต	เงินรายรับ		XXX

ข้อ ๑๕ การรับชำระเงินภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และรายได้ที่ค้างชำระ ซึ่งได้ตั้งเป็นลูกหนี้ไว้ ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ เพิ่ม “บัญชีลูกหนี้” ในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร		XXX	
	เครดิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน		XXX
		ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ (หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))		XXX
		ลูกหนี้ภาษีป้าย		XXX
		ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ		XXX
		เงินรับฝากส่วนลดในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (๖%)		XXX

	เงินรับฝากค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (๕%)		XXX

ข้อ ๑๖ ทุกวันสิ้นปีงบประมาณให้สำรวจรายชื่อผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่และภาษีป้าย ตามปีที่ค้างชำระทุกรายพร้อมด้วยจำนวนเงิน ตามที่ปรากฏในรายละเอียดผู้ชำระภาษี (แบบ กค.๑) นำมาจัดทำรายละเอียดลูกหนี้ (แบบ กค.๒) เพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีในปีถัดไป และให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป เพื่อตั้งยอดเงินที่ค้างชำระภาษีแต่ละประเภทเป็นลูกหนี้ โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX	
	ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่		
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))		XXX
	ลูกหนี้ภาษีป้าย	XXX	
เครดิต	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน		XXX
	ภาษีบำรุงท้องที่		
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))		XXX
	ภาษีป้าย		XXX

ข้อ ๑๗ ทุกวันสิ้นปีงบประมาณ หากมีรายได้จัดเก็บเองที่รู้จำนวนเงิน ระยะเวลาการชำระเงิน หรือที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระที่แน่นอน ซึ่งเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป เพื่อตั้งยอดเงินที่ค้างชำระเป็นลูกหนี้ และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ	XXX	
เครดิต	รายได้ตามประเภทที่จัดเก็บ		XXX

(๒) จัดทำรายละเอียดลูกหนี้แยกตามประเภทรายได้ (แบบ กค.๔) เพื่อใช้ในการจัดเก็บรายได้ในปีถัดไป

ส่วนที่ ๒
การบันทึกบัญชีรายได้ตามเกณฑ์เงินสด

ข้อ ๑๘ เงินรายรับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ให้นำฝากธนาคารทั้งจำนวนและบันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
เครดิต	รายได้ตามประเภทที่รับ		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต	เงินรายรับ		XXX

หากมีเงินรายรับเข้ามาแล้วนำฝากธนาคารไม่ทัน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินสด	XXX	
เครดิต	เงินรายรับ		XXX

เมื่อนำเงินสดคงเหลือฝากธนาคาร ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต	เงินสด		XXX

ข้อ ๑๙ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับเงินรายรับประเภทใดแล้ว หากมีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้หักเป็นค่าใช้จ่ายหรือส่วนลด ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ (เท่าจำนวนที่จะต้องเป็นรายรับ)	XXX	
	เครดิต รายได้ตามประเภทที่รับ		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต เงินรายรับ		XXX
	เงินรับฝากค่าใช้จ่าย...		XXX
	เงินรับฝากส่วนลด...		XXX

ข้อ ๒๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินภาษีที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรรให้ หรือได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล ให้บันทึกบัญชีในทะเบียนเงินรายรับ และสมุดเงินสดรับเช่นเดียวกับข้อ ๑๘

ข้อ ๒๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ให้บันทึกบัญชีในทะเบียนเงินรายรับ และสมุดเงินสดรับเช่นเดียวกับข้อ ๑๘

ส่วนที่ ๓
การบันทึกบัญชี เงินอุทิศเฉพาะเจาะจง เงินชดใช้ค่าเสียหาย และเงินรับฝากประเภทต่างๆ

ข้อ ๒๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับเงินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ หรือรับไว้เพื่อจ่ายตามเงื่อนไขหรือคืนให้กับผู้มีสิทธิ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับเงิน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต เงินรับฝากอุทิศเพื่อ....		XXX
	เงินรับฝากชดใช้ค่าเสียหาย		XXX
	เงินรับฝากประกันสัญญา		XXX
	ฯลฯ		

(๒) เมื่อจ่ายเงิน ตาม (๑) ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดจ่าย ดังนี้

เดบิต	เงินรับฝากอุทิศเพื่อ....	XXX	
	เงินรับฝากชดใช้ค่าเสียหาย	XXX	
	เงินรับฝากประกันสัญญา	XXX	
	ฯลฯ		
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๒๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน เพื่อนำไปจ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับเงิน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน		XXX

(๒) เมื่อจ่ายเงินให้กู้ยืมตามวัตถุประสงค์โครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดจ่าย ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

สำหรับเงินรับฝากตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ให้บันทึกรายการในทะเบียนคุมเงินรับฝากแยกตามประเภทที่ได้รับ

ข้อ ๒๔ เมื่อสิ้นเวลาการรับเงินในแต่ละวัน ให้บันทึกรายการรับเงินในใบนำส่งเงินและใบสำคัญสรุปใบนำส่งเงิน

หมวด ๓
การลงบัญชีรายจ่าย
ส่วนที่ ๑
การควบคุมรายจ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๒๕ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ ให้นำประมาณการรายจ่ายทุกประเภทของงบประมาณรายจ่ายประจำปีบันทึกลงในทะเบียนรายจ่าย ในช่อง "งบประมาณคงเหลือ" โดยแยกตามแผนงาน งาน หมวด ประเภทโครงการ และแหล่งเงิน "งบประมาณ"

ข้อ ๒๖ เมื่อได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ก่อหนี้ผูกพัน เบิกจ่ายเงินหรือยืมเงิน ที่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้แล้ว ให้บันทึกลดยอดในช่อง "งบประมาณคงเหลือ" และนำยอดเงินดังกล่าวบันทึกในช่อง "ผูกพัน"

ข้อ ๒๗ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินซึ่งปรากฏตามรายงานการจัดทำเช็ค/ใบถอน หรือได้รับการส่งใช้เงินยืมเงินงบประมาณให้บันทึกลดยอดในช่อง "ผูกพัน" และนำยอดเงินดังกล่าวบันทึกในช่อง "เบิกจ่าย"

ข้อ ๒๘ กรณีที่ลดยอดงบประมาณแล้ว ต่อมาไม่ได้ใช้หรือมีเงินคงเหลือ ให้นำยอดเงินที่ได้ลดไปแล้วเพิ่มยอดในช่อง "งบประมาณคงเหลือ" และลดยอดในช่อง "ผูกพัน"

ข้อ ๒๙ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม หรือเงินกู้ ให้นำยอดเงินที่ได้รับอนุมัติบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่าย โดยระบุแหล่งเงิน "เงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม หรือเงินกู้" แล้วแต่กรณี และบันทึกรายการที่เกิดขึ้นโดยอนุโลมตามข้อ ๒๖ ถึงข้อ ๒๘

ส่วนที่ ๒
การบันทึกรายการในสมุดเงินสดจ่าย

ข้อ ๓๐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงิน ให้จัดทำฎีกาและหากมีการหักภาษี ณ ที่จ่าย ไว้เพื่อนำส่งหน่วยงานสรรพากรให้ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย จำนวน ๑ ชุด (๓ ฉบับ) มอบให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ ติดไว้กับฎีกา ๑ ฉบับ และเก็บรวมรวบไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX

ข้อ ๓๑ เมื่อนำเงินภาษีที่รับฝากไว้ส่งหน่วยงานสรรพากร ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๓๒ เมื่อมีการชำระหนี้เงินกู้ให้แก่เจ้าหนี้ โดยตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในงบกลาง ประเภทค่าชำระหนี้เงินต้นและประเภทค่าชำระดอกเบี้ย ให้จัดทำฎีกาและบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายตามยอดที่ชำระ โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	เจ้าหนี้เงินกู้ (ชื่อแหล่งเงินกู้) (เฉพาะเงินต้น)	XXX	
	งบกลาง (เฉพาะดอกเบี้ย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต	งบกลาง (เฉพาะเงินต้น)	XXX	
	เครดิต เงินสะสม		XXX
	รายจ่ายจากเงินกู้รอชดใช้ (ถ้ามี)		XXX

ส่วนที่ ๓
การบันทึกบัญชีเงินยืม

ข้อ ๓๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินยืม จากรายการที่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้หรือเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจที่ได้รับแจ้งการจัดสรรแล้ว ให้จัดทำฎีกาและบันทึกรายการในทะเบียนลูกหนี้เงินยืม โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ลูกหนี้เงินยืม	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๓๔ เมื่อส่งใบสำคัญคู่จ่ายเพื่อหักล้างเงินยืม ให้จัดทำฎีกาพร้อมแนบใบสำคัญคู่จ่าย โดยการส่งใช้เงินยืมแบ่งเป็น ๓ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีส่งใบสำคัญคู่จ่าย เท่ากับจำนวนเงินที่ยืม ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป โดยบันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้เงินยืม		XXX

(๒) กรณีส่งใบสำคัญคู่จ่าย น้อยกว่าจำนวนเงินที่ยืม ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชีเหมือน (๑) เฉพาะจำนวนเงินที่เท่ากับใบสำคัญคู่จ่าย สำหรับจำนวนเงินที่เหลือให้บันทึกรายการเพิ่มยอดในทะเบียนรายจ่าย ช่อง "งบประมาณคงเหลือ" และบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้เงินยืม		XXX

(๓) กรณีส่งใบสำคัญคู่จ่าย มากกว่าจำนวนเงินที่ยืม ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชีเหมือน (๑) เฉพาะจำนวนเงินที่เท่ากับเงินที่ยืม สำหรับจำนวนเงินที่เพิ่มจากเงินที่ยืมให้บันทึกรายการลดยอด ในทะเบียนรายจ่าย ช่อง "งบประมาณคงเหลือ" และบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

หมวด ๔
การบันทึกบัญชีเงินที่ไม่ปรากฏรายการในงบประมาณรายจ่าย
ส่วนที่ ๑
เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

ข้อ ๓๕ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับแจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ ให้บันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายในช่อง "งบประมาณคงเหลือ" โดยแยกตามแผนงาน งาน หมวด ประเภทโครงการ และแหล่งเงิน "เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ"

ข้อ ๓๖ เมื่อดำเนินการก่อหนี้ผูกพัน เบิกจ่ายเงิน หรือยืมเงิน จากการจัดสรรเงินตามข้อ ๓๕ ให้บันทึกรายการที่เกิดขึ้นโดยอนุโลมตามข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗

ข้อ ๓๗ เมื่อได้รับเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ กรณีที่ไม่มีค่าปรับการผิดสัญญาให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
	เครดิต เงินรายรับ		XXX

ข้อ ๓๘ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๗ ให้จัดทำฎีกา และบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่จ่ายจริง)		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX

หากมีเงินอุดหนุนเหลือจ่ายที่ส่งคืนรัฐบาลให้จัดทำฎีกา โดยบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายโดยอนุโลมตามข้อ ๒๘ และบันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ	XXX	
	เครดิต เงินรายรับ		XXX

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๓๙ เมื่อได้รับเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ กรณีที่มีค่าปรับการผิดสัญญา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
	ค่าปรับหน้าฎีกา	XXX	
	เครดิต เงินรายรับ		XXX

(๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ XXX

เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร XXX

เครดิต เงินรายรับ XXX

ข้อ ๔๐ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ ให้จัดทำฎีกา และดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย XXX

ค่าปรับหน้าฎีกา XXX

และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดออกหนังสือรับรองการหักค่าปรับการผิดสัญญาให้ผู้รับจ้างหรือผู้ขาย

(๒) กรณีจังหวัดไม่หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย XXX

เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา) XXX

และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย และค่าปรับการผิดสัญญาให้ผู้รับจ้างหรือผู้ขาย

ข้อ ๔๑ เมื่อนำเงินค่าปรับการผิดสัญญาซึ่งเป็นเงินเหลือจ่าย ส่งคืนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพื่อนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา) XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร XXX

ข้อ ๔๒ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ กรณียังไม่ได้รับเงินและเบิกจ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ ภายในปีงบประมาณ ให้ขอกันเงินไปที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จำนวนเท่าที่ได้รับจัดสรรในปีนั้น และให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ด้านรายรับ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ XXX

เครดิต เงินรายรับ XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX

(๒) ด้านรายจ่าย ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี โดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต รายจ่ายค้างจ่าย		XXX

ข้อ ๔๓ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ ให้นำทะเบียนรายจ่ายของเงินอุดหนุนตามข้อ ๔๒ ที่เบิกจ่ายไม่ทันในปีงบประมาณที่แล้วมาใช้บันทึกรายการต่อไป และเมื่อมีการรับและจ่ายเงิน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ด้านรายรับ

(๑.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
	ค่าปรับหน้าฎีกา	XXX	
	เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ		XXX

(๑.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ		XXX

(๒) ด้านรายจ่าย

(๒.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่ายค้างจ่าย	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	ค่าปรับหน้าฎีกา		XXX

(๒.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายจ่ายค้างจ่าย	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา)		XXX

ข้อ ๔๔ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินอุดหนุนโดยผูกพันงบประมาณรายจ่ายมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณ และได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นบางส่วน ของโครงการทั้งหมดในปีที่ผูกพันสัญญาสำหรับเงินอุดหนุนส่วนที่เหลือจะได้รับการจัดสรรในปีต่อไป ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) บันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายช่อง “งบประมาณคงเหลือ” จำนวนเท่าที่ได้รับอนุมัติทั้งโครงการ

(๒) เมื่อมีการรับเงินให้ปฏิบัติตามข้อ ๓๕ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๙ แล้วแต่กรณี

(๓) หากสิ้นปีงบประมาณ มีเงินคงเหลือ ยังไม่ได้เบิกจ่ายให้เจ้าหนี้ตามสัญญาให้ขอกันเงินไปที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จำนวนเท่าที่ได้รับจัดสรรในปีนั้น

(๔) ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้บันทึกจำนวนเงินที่ยังไม่ได้รับทั้งสิ้น โดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ (จำนวนเงินที่เหลือทั้งโครงการ)	XXX	
เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX
เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต รายจ่ายค้างจ่าย (จำนวนเงินที่เหลือทั้งโครงการ)		XXX

เมื่อมีการรับเงินและจ่ายเงินในปีงบประมาณใหม่ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

(๑) ด้านรายรับ

(๑.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
ค่าปรับหน้าฎีกา		XXX
เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ		XXX

(๑.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ		XXX

(๒) ด้านรายจ่าย

(๒.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
ค่าปรับหน้าฎีกา		XXX

(๒.๒) กรณีจังหวัดไม่หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา)		XXX

ส่วนที่ ๒
การรับ จ่ายเงินกู้

ข้อ ๔๕ เมื่อได้รับอนุมัติให้กู้เงินและรับเงินจากแหล่งเงินกู้ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต เจ้าหนี้เงินกู้ (ชื่อแหล่งเงินกู้)		XXX

ข้อ ๔๖ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินกู้ตามข้อ ๔๕ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ทรัพย์สินเกิดจากเงินกู้	XXX	
	(หมวดค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง)		
	รายจ่ายจากเงินกู้รอชดใช้		XXX
	(ทุกหมวดยกเว้นค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง)		
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี)		XXX

หมวด ๕
การจ่ายเงินล่วงหน้า และเงินประกันผลงาน

ข้อ ๔๗ กรณีที่ทำสัญญาและกำหนดเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้า และหักเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างในแต่ละงวดเพื่อใช้คืนเงินล่วงหน้าจนกว่าจะครบ

(๒) ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างกำหนดให้หักเงินประกันผลงานจากเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างที่จ่ายในแต่ละงวด

เมื่อจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างจ่ายล่วงหน้า	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

เมื่อจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างแต่ละงวดตามสัญญา โดยหักเงินประกันผลงานและหักเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างเพื่อใช้คืนเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้า ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (จำนวนเงินที่จ่ายในงวดนั้น)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากเงินประกันผลงาน		XXX
	ค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างจ่ายล่วงหน้า		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ XXX

เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี) XXX

ข้อ ๔๘ เมื่อจ่ายคืนเงินประกันผลงาน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินรับฝากเงินประกันผลงาน XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร XXX

หมวด ๖
การกันเงิน

ข้อ ๔๙ เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ และได้รับอนุมัติให้กันเงิน ทั้งที่ได้ก่อหนี้ผูกพันและไม่ได้ก่อหนี้ผูกพัน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) XXX

เครดิต รายจ่ายค้างจ่าย XXX

ข้อ ๕๐ ในปีงบประมาณใหม่ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินที่ได้กันเงินไว้ตามข้อ ๔๙ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย XXX

เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี)) XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ XXX

เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี) XXX

ข้อ ๕๑ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินตามข้อ ๔๙ และมีเงินเหลือจ่ายจากรายจ่ายดังกล่าว ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย XXX

เครดิต เงินสะสม XXX

ข้อ ๕๒ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ หากมีลูกหนี้เงินยืมรายใดมีความจำเป็นต้องจ่ายคาบเกี่ยวไปถึงปีงบประมาณใหม่หรือไม่สามารถส่งใช้เงินยืมได้ทันภายในปีงบประมาณที่ยืม ให้จัดทำฎีกาและระบุในช่องหมายเหตุว่า "ผัดส่งใบสำคัญ" และบันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) XXX

เครดิต รายจ่ายผัดส่งใบสำคัญ (จำนวนเท่ากับที่ยืม) XXX

ข้อ ๕๓ ในปีงบประมาณใหม่ เมื่อมีการส่งใบสำคัญคู่จ่ายพร้อมเงินสดคงเหลือ (ถ้ามี) เพื่อส่งใช้เงินยืมตามข้อ ๕๒ ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่ายผัดส่งใบสำคัญ (จำนวนเท่ากับที่ยืม) XXX

เครดิต ลูกหนี้เงินยืม XXX

เงินสะสม (เงินสดที่เหลือ) XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้เงินยืม		XXX

หมวด ๗
การบันทึกบัญชีการจ่ายเงินสะสม
ส่วนที่ ๑
การใช้เงินสะสมทดรองจ่าย การยืมเงินสะสม และการจ่ายเงินสะสม

ข้อ ๕๔ กรณีสามเดือนแรกของปีงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว แต่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการ และได้ใช้เงินสะสมทดรองจ่าย ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX

ข้อ ๕๕ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ แต่ยังไม่ได้รับเงิน หากมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงิน และได้ยืมเงินสะสมทดรองจ่ายไปพลางก่อน ให้บันทึกในทะเบียนรายจ่ายตามข้อ ๓๕ โดยจัดทำฎีกาและดำเนินการ ดังนี้

(๑) บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX

(๒) จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้เงินสะสม	XXX	
	เครดิต เจ้าหนี้เงินสะสม		XXX

ข้อ ๕๖ กรณีกิจการพาณิชย์ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินสะสม หรือกรณีได้รับอนุมัติให้ยืมเงินสะสมเพื่อจ่ายให้ผู้รับบำนาญที่เปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญ เมื่อมีการจ่ายเงินให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๕๗ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินสะสม ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	เงินสะสม (จำนวนเงินที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต ค่าบริการผิดสัญญา (ถ้ามี)		XXX

หากมีการจ่ายจากเงินสะสม เป็นค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้นำไปบันทึกทะเบียนพัสดุที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒
การส่งใช้เงินยืมเงินสะสม

ข้อ ๕๘ เมื่อได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ ที่ได้ยืมเงินสะสมทดรองจ่ายไปพลางก่อนตามข้อ ๕๕ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	เจ้าหนี้เงินสะสม	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้เงินสะสม		XXX

ข้อ ๕๙ เมื่อได้รับคืนเงินยืมเงินสะสมตามข้อ ๕๖ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม		XXX

หมวด ๘
การจำหน่ายหนี้สูญ

ข้อ ๖๐ เมื่อได้รับอนุมัติให้จำหน่ายหนี้สูญ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	เงินสะสม	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้ (ประเภทที่ได้รับอนุมัติ)		XXX

หมวด ๙
การปรับปรุงบัญชี

ข้อ ๖๑ เมื่อพบว่ามีการบันทึกบัญชีผิดหมวดรายจ่าย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่ถูก)	XXX	
	เครดิต รายจ่าย (หมวดที่ผิด)		XXX

(๒) บันทึกทะเบียนรายจ่ายของประเภทรายจ่ายที่ผิด โดยลดยอดในช่อง “เบิกจ่าย” และเพิ่มยอดในช่อง “งบประมาณคงเหลือ”

(๓) บันทึกทะเบียนรายจ่ายของประเภทรายจ่ายที่ถูก โดยลดยอดในช่อง “งบประมาณคงเหลือ” และเพิ่มยอดในช่อง “เบิกจ่าย”

ข้อ ๖๒ เมื่อพบว่าบันทึกบัญชีรายได้ในทะเบียนเงินรายรับผิดประเภท ให้แก้ไขรายการโดยลดยอดประเภทรายได้ที่ผิด และเพิ่มยอดประเภทรายได้ที่ถูกในทะเบียนเงินรายรับ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้ (ประเภทที่ผิด) XXX
เครดิต รายได้ (ประเภทที่ถูก) XXX

ข้อ ๖๓ เมื่อมีการเบิกเงินค่าใช้จ่ายไปแล้ว ต่อมามีการทักท้วงว่า เบิกเงินไม่ถูกต้องตามระเบียบและต้องคืนเงิน ให้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีได้รับการชดใช้เงินคืน ภายในปีงบประมาณที่เบิกเงินค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ
เดบิต เงินฝากธนาคาร XXX
เครดิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) XXX
และบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายตามข้อ ๖๑ (๒)

(๒) กรณีได้รับการชดใช้เงินคืน ภายหลังปีงบประมาณที่เบิกเงินค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ
เดบิต เงินฝากธนาคาร XXX
เครดิต เงินสะสม XXX

ข้อ ๖๔ กรณีมีการเบิกค่าใช้จ่ายไปแล้ว และตรวจสอบพบว่ามีการเบิกเงินค่าใช้จ่ายโดยมิชอบ และได้ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง โดยได้พิจารณาความผิดทางละเมิดแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีตรวจสอบพบภายในปีงบประมาณที่เบิกค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ลูกหนี้อื่น ๆ XXX
เครดิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) XXX
และบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายตามข้อ ๖๑ (๒)

(๒) กรณีตรวจสอบพบภายหลังปีงบประมาณที่เบิกค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ลูกหนี้อื่น ๆ XXX
เครดิต เงินสะสม XXX

ข้อ ๖๕ เมื่อได้รับการชดใช้เงินคืนตามข้อ ๖๔ (๑) และ (๒) ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ
เดบิต เงินฝากธนาคาร XXX
เครดิต ลูกหนี้อื่น ๆ XXX

หมวด ๑๐
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๖๖ เมื่อได้รับเงินรายได้ และต่อมามีการขอเงินคืนในลักษณะของลาภมิควรได้ ให้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีคืนภายในปีงบประมาณที่รับเงิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ
เดบิต รายได้ประเภทที่ขอคืน XXX
เครดิต เงินรายรับ XXX

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

(๒) กรณีคืนภายหลังปีงบประมาณที่รับเงิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินสะสม	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๖๗ เมื่อพบว่ามีเงินเกินบัญชี ให้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีบันทึกบัญชีถูกต้องแต่นำเงินฝากธนาคารไว้เกินกว่าเงินที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต เงินเกินบัญชี		XXX

เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏหลักฐานว่าเป็นของผู้ใด ให้ถอนเงินเกินบัญชี โดยจัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินเกินบัญชี	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

หากไม่ปรากฏหลักฐานว่าเป็นของผู้ใด ให้ออกใบเสร็จรับเงินและจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินเกินบัญชี	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต รายได้เบ็ดเตล็ด		XXX

(๒) กรณีบันทึกบัญชีเงินฝากธนาคารและรายได้เกินกว่าเงินที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินเกินบัญชี		XXX
เดบิต เงินเกินบัญชี	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต รายได้ตามประเภทที่รับ	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

ข้อ ๖๘ เมื่อพบว่ามีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้มากกว่าใบสำคัญคู่จ่าย หรือจ่ายแล้วไม่มีใบสำคัญคู่จ่าย ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุของเงินที่หายไป ในระหว่างดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินขาดบัญชี	XXX	
เครดิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)		XXX

เมื่อสอบสวนข้อเท็จจริงจนได้ผู้รับผิดแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อผู้รับผิดได้ทำสัญญารับสภาพหนี้ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้อื่น ๆ	XXX	
	เครดิต เงินขาดบัญชี		XXX

(๒) เมื่อผู้รับสภาพหนี้ตาม (๑) ชำระหนี้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต ลูกหนี้อื่น ๆ		XXX

ข้อ ๖๙ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ มีการวางฎีกาเพื่อเบิกจ่ายเงินทุกประเภท แต่ไม่สามารถตรวจสอบและเบิกจ่ายได้ทันภายในวันทำการสุดท้ายของปีงบประมาณ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เครดิต ฎีกาค้างจ่าย		XXX

ข้อ ๗๐ เมื่อถึงกำหนดต้องส่งเงินสมทบกองทุนส่งเสริมกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทตามอัตราที่ระเบียบกำหนด ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	เงินฝาก..... (ชื่อกองทุน)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๗๑ ทุกวันทำการสุดท้ายของเดือน ให้รวบรวมตัวเลขในสมุดเงินสดรับ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต เงินรายรับ		XXX
	เงินรับฝาก (ประเภทที่รับฝาก)		XXX
	ฯลฯ		

และให้นำรายการบัญชีที่แสดงในใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ไปบันทึกบัญชีแยกประเภท

ข้อ ๗๒ ทุกวันทำการสุดท้ายของเดือน ให้รวบรวมตัวเลขในสมุดเงินสดจ่าย โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
	เงินรับฝาก (ประเภทที่รับฝาก)	XXX	
	ฯลฯ		
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

และให้นำรายการบัญชีที่แสดงในใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ไปบันทึกบัญชีแยกประเภท

เมื่อมีการจ่ายเงินจากบัญชีกระแสรายวัน ให้ทำการปรับปรุงบัญชี โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร-กระแสรายวัน	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร-ออมทรัพย์		XXX

ข้อ ๗๓ ทุกวันทำการสุดท้ายของเดือน ให้รวบรวมตัวเลขในทะเบียนเงินรายรับ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	เงินรายรับ		XXX	
	เครดิต	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน		XXX
		ภาษีบำรุงท้องที่		XXX
		ภาษีป้าย		XXX
		ภาษีมูลค่าเพิ่ม		XXX
		ฯลฯ		

และให้นำรายการบัญชีที่แสดงในใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ไปบันทึกบัญชีแยกประเภท

หมวด ๑๑
การปิดบัญชี

ข้อ ๗๔ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ปิดบัญชี โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายได้ต่าง ๆ (ประเภทที่รับ)		XXX	
	เครดิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)		XXX
		เงินทุนสำรองเงินสะสม		XXX
		เงินสะสม		XXX

หมวด ๑๒
การจัดทำรายงานการเงิน และงบแสดงฐานะการเงิน

ข้อ ๗๕ ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังจัดทำรายงานต่าง ๆ ตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เสนอหัวฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นประจำทุกเดือน ดังนี้

(๑) รายงาน รับ – จ่ายเงิน

(๒) งบทดลอง

(๓) รายงานงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร

(๔) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่ายตามงบประมาณ (จ่ายจากเงินรายรับ)

(๕) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่าย (จ่ายจากเงินสะสม)

(๖) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่าย (จ่ายจากเงินทุนสำรองเงินสะสม)

(๗) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่าย (จ่ายจากเงินกู้)

(๘) กระดาษทำการกระทบยอดงบประมาณคงเหลือ

(๙) กระดาษทำการกระทบยอดการโอนงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๗๖ ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังจัดทำงบแสดงฐานะการเงินและรายงานต่าง ๆ ประจำปี เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เสนอหัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) งบแสดงฐานะการเงินและหมายเหตุประกอบ

(๒) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงาน

(๓) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงานรวม

(๔) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินสะสม

(๕) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินทุนสำรองเงินสะสม

(๖) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินกู้

(๗) งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากเงินรายรับ

(๘) งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับและเงินสะสม

(๙) งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ เงินสะสม และเงินทุนสำรองเงินสะสม

(๑๐) งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ เงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม และเงินกู้

หมวด ๑๓
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๗ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบัญชีรายได้ค้างรับ ให้ปรับปรุงยอดรายได้ค้างรับแยกเป็นลูกหนี้ภาษีแต่ละประเภท หรือลูกหนี้รายได้อื่น ๆ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX	
	ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่		
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))	XXX	
	ลูกหนี้ภาษีป้าย	XXX	
	ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ	XXX	
	เงินสะสม		
	(ค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% ของภาษีบำรุงท้องที่ถ้ามี))	XXX	
	เครดิต รายได้ค้างรับ		XXX

ข้อ ๗๘ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งเดิมได้ให้กู้ยืมแก่กลุ่มเกษตรกรตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยบันทึกบัญชีลดยอดเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนแล้ว ให้ปรับปรุงบัญชี โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน		
	(จำนวนเงินเท่ากับที่ให้กู้ยืม)	XXX	
	เครดิต เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน		
	(จำนวนเงินเท่ากับที่ให้กู้ยืม)		XXX

ให้บันทึกจำนวนเงินรับฝากเพิ่มในทะเบียนคุมเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน

ข้อ ๗๙ กรณีปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บรรดาแบบบัญชี เอกสาร ทะเบียน และรายงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามรูปแบบของระบบ

ข้อ ๘๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันสิ้นเดือน ไม่ต้องจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน

ข้อ ๘๑ เมื่อเริ่มปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปรับปรุงบัญชี ดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย รายจ่ายค้างจ่าย รายจ่ายรอจ่าย ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ก่อหนี้ผูกพันและยังไม่ได้ก่อหนี้ผูกพัน เป็น บัญชีรายจ่ายค้างจ่ายระหว่างดำเนินการ

(๒) เงินรับฝากทุกประเภท เป็น บัญชีเงินรับฝากอื่น ๆ และบันทึกข้อมูลเงินรับฝากแต่ละประเภทในฐานข้อมูลเงินรับฝาก

ข้อ ๘๒ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้นำงบแสดงฐานะการเงินและข้อมูลจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจัดทำรายงานการเงินตามรูปแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๘๓ บรรดาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินต่าง ๆ ให้ใช้แบบเดิมไปพลางก่อน จนกว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้กำหนดให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

การปรับปรุงบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘

ลำดับ	รายการ	การบันทึกบัญชีที่ต้องปรับปรุง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
๑.	บัญชี "รายได้ค้างรับ" ซึ่งเป็นรายได้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ที่ค้างชำระให้ปรับปรุงเป็นบัญชี "ลูกหนี้ค่าภาษี"	เดบิต ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน XXX ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ (๘๙ %) XXX ลูกหนี้ภาษีป้าย XXX เงินสะสม (ส่วนต่างค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖%) XXX เครดิต รายได้ค้างรับ XXX
๒.	เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กู้ยืมไปแล้ว มาตั้งเป็นบัญชี "ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน" และปรับเพิ่มจำนวนเงินที่บัญชี "เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน"	เดบิต ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน XXX (ยอดตามทะเบียนคุมลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน) เครดิต เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน XXX และสามารถพิสูจน์ยอดได้ ดังนี้ ๑. ยอดเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนหลังปรับปรุงแล้วจะต้องเท่ากับยอดเงินตั้งต้นตามโครงการที่รัฐบาลจัดสรรให้<u>รวม</u>ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารโครงการเศรษฐกิจชุมชนและค่าปรับโครงการเศรษฐกิจชุมชน ๒. เงินฝากธนาคารโครงการเศรษฐกิจชุมชนจะเท่ากับยอดเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนหลังปรับปรุงแล้ว<u>หัก</u>ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน

ลำดับ	รายการ	การบันทึกบัญชีที่ต้องปรับปรุง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘		
๓.	บัญชี "เงินฝากจังหวัด" ให้ปรับปรุงบัญชีเป็นบัญชี "รายได้จากรัฐบาลค้างรับ"	เดบิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ เครดิต เงินฝากจังหวัด	XXX	 XXX
๔.	ปรับปรุงบัญชีเกี่ยวกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งการจัดสรรเงินแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินและได้จ่ายเงินโดยยืมเงินสะสมทดรองจ่ายไปพลางก่อนแล้ว ให้ลดยอดบัญชีลูกหนี้เงินยืมเงินสะสมและบันทึกเป็นรายจ่าย พร้อมตั้งยอดลูกหนี้เงินสะสมและเจ้าหนี้เงินสะสมเท่ากับจำนวนเงินรายจ่ายที่ยืมเงินสะสมไปทดรองจ่าย	เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) เครดิต ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม เดบิต ลูกหนี้เงินสะสม เครดิต เจ้าหนี้เงินสะสม	XXX XXX XXX XXX	 XXX XXX
๕.	การบันทึกเงินขาดบัญชีกรณีหาผู้รับผิดได้ และเมื่อมีผู้ต้องรับผิดทำสัญญารับสภาพหนี้ บัญชี "ลูกหนี้เงินขาดบัญชี.....(ผู้รับผิด)" ให้ปรับปรุงบัญชีเป็น "ลูกหนี้อื่น ๆ"	เดบิต ลูกหนี้อื่น ๆ เครดิต ลูกหนี้เงินขาดบัญชี.....(ผู้รับผิด)	XXX 	 XXX
๖.	บัญชี "ลูกหนี้ค่าน้ำประปา ลูกหนี้ค่าเช่า ลูกหนี้ค่าขยะ ลูกหนี้..." ให้ปรับปรุงบัญชีเป็น "ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ"	เดบิต ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ เครดิต ลูกหนี้ค่าน้ำประปา ลูกหนี้ค่าเช่า ลูกหนี้ค่าขยะ	XXX 	 XXX XXX XXX

ฯลฯ

ลำดับ	รายการ	การบันทึกบัญชีที่ต้องปรับปรุง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘			
๗.	บัญชี "รายจ่ายรอจ่าย เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย" ให้ปรับปรุงบัญชีเป็น "รายจ่ายค้างจ่าย"	เดบิต	รายจ่ายรอจ่าย	XXX	
			เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย	XXX	
		เครดิต	รายจ่ายค้างจ่าย		XXX